

B) REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NAFO-OMRÅDET I 2024

1 SAMMENDRAG

Reguleringer om fisket etter torsk i internasjonalt farvann i det nordvestlige Atlanterhavet fastsettes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization). Den viktigste bestanden for Norge i NAFO er torsk i reguleringsområdet 3M, der Norge har en kvoteandel på 9,25 %. Etter ti år med fiskeforbud (moratorium) fra og med 1999 ble direktefiske etter torsk i 3M åpnet opp igjen i 2010. Partene har siden gjenåpningen hvert år fastsatt en totalkvote (TAC).

Totalkvoten ble betydelig redusert fra 2020 (8 500 tonn) til 2021 (1 500 tonn), etterfulgt av årlige økninger. Partene vedtok en totalkvote for fisket i 2024 på 11 708 tonn, som er en økning fra kvoten i 2023 på 6 100 tonn, noe som tilsvarer en økning på omtrent 92 %. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 1 083 tonn torsk for 2024. Størrelsen på et eventuelt kvotebytte med Storbritannia for 2024 er ikke kjent i skrivende stund.

I 2021 ble nye tekniske reguleringer introdusert, inkludert et forbud mot torskefiske i 3M i perioden fra 1. januar til 31. mars. Som et resultat kan fisket etter torsk i 3M tidligst starte den 1. april 2024.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende regulering der adgangen til å fiske torsk i NAFO-området 3M deles slik at trålere og linefartøy får adgang annethvert år. For 2024 er det konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang.

Fiskeridirektøren foreslår å konferere med næringen angående deltakelse i fisket etter torsk i underområde 3M for 2024 etter at et eventuelt kvotebytte med Storbritannia er kjent.

2 FISKET I 2023

På årsmøtet i NAFO i september 2022 ble det fastsatt en totalkvote på 6 100 tonn torsk i 3M for 2023. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjorde den norske kvoten 564 tonn torsk, en økning på 194 tonn eller 52,43 % sammenlignet med 2022. I tillegg byttet Norge til seg 285 tonn fra Storbritannia. Norsk totalkvote i 2023 er derfor på 849 tonn.

Fisket i NAFO-området 3M var lenge regulert som et «olympisk fiske». På bakgrunn av økt interesse for fisket i området foreslo Norges Fiskarlag at fisket i 2016 skulle reguleres ved en rulleringsordning og loddtrekning. Denne ordningen ble innført da, og den er senere blitt videreført. I 2023 fikk ett fartøy med torsketrållatelse adgang til å fiske torsk i NAFO 3M.

I 2023 ble det fisket 851 tonn torsk, i april og mai.

Tabell 1: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3M i årene 2012-2023

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2012	859	826	1
2013	1 305	1 320	1
2014	1 343	1 348	2
2015	1 276	1 281	4
2016	1 289	1 318	3
2017	1 289	1 240	2
2018	1 031	1 043	3
2019	1 619	1 643	2
2020	789	786	2
2021	139	138	1
2022	557	561	2
2023	849	851	1

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 17. oktober 2023

3 REGULERING AV FISKET I 2024

På årsmøtet i NAFO i september 2023 ble det fastsatt en totalkvote på 11 708 tonn torsk i 3M for 2024. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 1 083 tonn torsk. Størrelsen på et eventuelt kvotebytte med Storbritannia for 2024 er ikke kjent i skrivende stund.

På grunn av bestandssituasjonen ble det besluttet å videreføre forbudet mot å fiske etter torsk i 3M i perioden 1. januar - 31. mars. Fiske etter torsk i 3M kan derfor tidligst starte 1. april 2024. Dessuten viderefører NAFO krav om sorteringsrist med minste tillatte spileavstand på 55 millimeter. I tillegg vil gjeldende krav til bruk av sorteringsrist ved fiske etter torsk gis anvendelse her.

Den kraftige reduksjonen i totalkvoten i 2021 medførte en økt risiko for ulovlige landinger. NAFO har derfor vedtatt videreføring av strengere krav til landing og kontroll. Kravene er knyttet til fartøy som har over 1 250 kg torsk fra 3M om bord og innebærer at disse bare kan lande i særskilt utpekte havner. Listen med utpekte havner kan oppdateres med en 15 dagers frist, slik at direktoratet kan peke ut nye havner dersom fartøy som skal fiske etter torsk i 3M ser behov for det. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Det ble også vedtatt videreføring av at fartøy med over 1 250 kg torsk fra 3M om bord skal informere om estimert ankomsttid og mengde torsk fra 3M og eventuelt andre områder om bord senest 48 timer før estimert ankomsttid til havn. I tillegg skal samtlige landinger fra slike fartøy kontrolleres. Det vil si at man kontrollerer minst 50 % av landingen når TAC er under 6 000 tonn, eller 25 % av landingen når TAC er mellom 6 000 tonn og 12 000 tonn.

Fartøy som skal delta i fisket i NAFO-området må ha observatør om bord når fisket begynner. Fiskeridirektoratet planlegger, som tidligere, å engasjere det kanadiske firmaet Seawatch til å stille observatører til disposisjon om bord på norske fartøy. Kostnadene belastes det enkelte fartøy.

Når kvotebyttet med UK er avklart og totalkvoten er fastsatt, vil Fiskeridirektoratet konferere med næringen angående deltakelse i fisket etter torsk i NAFO-området i perioden fra og med 1. april 2024 til og med 31. desember 2024.

Fiskeridirektoratet viser til ordningen med at trålere og konvensjonelle havfiskefartøy har fått tillatelse til å fiske etter torsk i NAFO-området annet hvert år, og foreslår i den forbindelse at konvensjonelle havfiskefartøy gis adgang til å fiske etter torsk i NAFO-området i perioden fra og med 1. april 2024 til og med 31. desember 2024. Antall deltakende konvensjonelle havfiskefartøy avklares etter et eventuelt kvotebytte med Storbritannia.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å delta i fisket etter torsk i NAFO-området 3M i 2024, må sende skriftlig påmelding til Fiskeridirektoratet.